

Inštrukcie k nákladom na mzdy zamestnancov,
honoráre expertov a služby externých pracovníkov
(v Darcovi položka Mzdy a externé služby) verzia 09/2019

Výdavky na mzdy zamestnancov a odmeny externých pracovníkov tvoria obvykle významnú časť rozpočtu. Zároveň práve zazmluvnenie pracovníkov býva častokrát u príjemcov grantu v rozpore s platnou legislatívou a vyskytujú sa pri nich najčastejšie a závažné pochybenia. Dôsledkom čoho môže byť neuznanie oprávnenosti takéhoto výdavku. Preto vás žiadame o dôsledné dodržanie nižšie uvedených inštrukcií. V prípade nejasností doporučujeme vopred konzultovať nejasnosti s príslušným programovým manažérom.

1. OPRÁVNENÉ VÝDAVKY = V SÚLADE S LEGISLATÍVOU SR

Autorská a licenčná zmluva (zmluva o dielo podľa autorského zákona)

Odmeny a honoráre za aktivity projektu a vykonané práce, ktorá je predmetom ochrany autorského práva (prednášajúci, tvorba videí, foto, web dizajn, mentor, umelec, autor článkov alebo materiálov, licencia za používanie diela,...) sú oprávneným výdavkom, len ak boli uzatvorené na základe autorskej zmluvy v súlade s autorským zákonom v platnom znení. Oprávneným výdavkom je okrem honorára autora aj povinný odvod do umeleckého fondu a zrážková daň. **V tomto prípade nie je možné uzatvárať Dohody na základe zákonníka práce alebo zmluvu podľa Občianskeho / Obchodného zákonníka.**

Licenciu (súhlas autora) na použitie diela je potrebné vždy upresniť v zmluve v prípade dodania diela ako napr. videozáznam, fotografie, kniha,...

Oprávneným výdavkom sú napr. **mzdové náklady na koordinátora projektu (projektového manažéra)** za projekt, výlučne na základe:

1. **Pracovnej zmluvy** (resp. dodatku k prac. zmluve) uzatvorenej na základe Zákonníka práce a súvisiacich predpisov (závislá práca¹) alebo
2. **Dohody o pracovnej činnosti** (priemerne max. 10 hod. týždenne) uzatvorenej na základe Zákonníka práce a súvisiacich predpisov (závislá práca¹) alebo
3. **Mandátnej zmluvy v prípade SZČO alebo právnických osôb ako s.r.o.**, podnikajúcich na základe živnostenského oprávnenia a súčasne ktoré majú takúto činnosť v predmete podnikania (externá služba, nejde o závislú prácu¹).

Oprávnená je celková cena práce na projekte vrátane povinných odvodov za zamestnávateľa a dane.

Závislú prácu¹ definuje § 1 ods. 2 Zákonníka práce. Závislá práca je práca vykonávaná: vo vzťahu nadriadenosti zamestnávateľa a podriadenosti zamestnanca, osobne zamestnancom pre zamestnávateľa, podľa pokynov zamestnávateľa, v mene zamestnávateľa, v pracovnom čase určenom

zamestnávateľom. Závislá práca **môže byť** vykonávaná výlučne v pracovnom pomere alebo v obdobnom pracovnom vzťahu (pracovná zmluva alebo dohoda). Závislá práca **nemôže byť vykonávaná** v zmluvnom občianskoprávnom vzťahu alebo v zmluvnom obchodnoprávnom vzťahu (zmluva o dielo, príkazná zmluva,....)

Určenie správneho typu Dohody je dôležité, aby bola vôbec platná. Poznáme 3 typy dohôd (dohoda o pracovnej činnosti, dohoda o vykonaní práce a dohoda o brigádnickej práci študentov).

Dohodu o pracovnej činnosti alebo dohodu o vykonaní práce môže zamestnávateľ so zamestnancom uzatvoriť **najmä, ak ide o:**

- **prácu, ktorá je vymedzená výsledkom:** zamestnávateľ môže uzatvoriť dohodu o vykonaní práce (napr. preklad textu) avšak max. na 350 hod. ročne u jedného zamestnávateľ (súhrnne všetky uzatvorené dohody),
- **príležitostnú činnosť vymedzenú druhom práce:** v tomto prípade môže zamestnávateľ uzatvoriť dohodu o pracovnej činnosti (napr. vykonávanie administratívnych prác) avšak max. v priemere na 10 hod. týždenne.

Žiadnu z dohôd o práci vykonávanej mimo pracovného pomeru nie je možné uzatvoriť, ak ide o vykonávanie činnosti (vytvorenie diela), ktoré sú predmetom ochrany podľa autorského zákona t.j. vtedy musí príjemca grantu uzatvoriť autorskú zmluvu (zmluvu o dielo podľa autorského zákona).

2. PREUKÁZATEĽNÁ HOSPODÁRNOSŤ

Každý výdavok musí byť hospodárne vynaložený. Preto všetky zmluvy, faktúry a ďalšia podporná dokumentácia musia obsahovať jednotkové ceny a množstvo jednotiek, tak ako to požaduje aj samotný zákon o účtovníctve.

Čo je hospodárne?

Ak je množstvo a jednotková cena, primeraná a obvyklá na trhu za danú službu alebo prácu v danom mieste a čase, preukázateľne zdokumentovaná na účt. dokladoch resp. podpornej dokumentácií (napr. výkazy práce).

Pr. Fakturovaná cena dodané služby: 20 € za hod. x 115 hodín = 2 300 € za obdobie od 1.3. do 30.5.2019

V rozpočte projektu je nevyhnuté uviesť ako mernú jednotku hodinu alebo osobodeň (8 hodín). Nedoporučujeme ako jednotku mesiac, pretože potom nie je známy rozsah práce možné učiť je mzda / honorár za mesiac hospodárna alebo nie.

Z účtovných dokladov – zmluvy, faktúry atď. – tiež musí vyplývať jednotková cena práce a množstvo odvedenej práce.

Čo nie je hospodárne?

Cena práce, ktorá je vyššia ako bežné ceny za danú službu obvyklé na trhu v danom mieste a čase.

Ak nie je možné preukázať a určiť hospodárnosť z predložených dokladov t.j. je uvedená len celková cena za vykonanú prácu – napr. 3000 € za koordináciu za obdobie marec - apríl.

Potom nevieme koľko hodín (osobodní) bolo odrobených a teda určiť, či bola hospodárna jednotková sadzba za hodinu (osobodeň).

Jednotková sadzba za hodinu alebo osobodeň musí byť hospodárna t.j. cena práce je preukázateľne obvyklá na slovenskom trhu v danom mieste a čase. [Pomôcka hodinové sadzby zamestnanci a experti](#)

3. OBDOBIE OPRÁVNENÝCH NÁKLADOV, PRACOVNÁ NÁPLŇ

Dôležité je, aby vyúčtované náklady aj výdavky na mzdy a honoráre vrátane odvodov a dane boli preukázateľne vynaložené v rámci obdobia oprávnenosti nákladov v súlade s vašou Zmluvou o poskytnutí grantu s Nadáciou Pontis.

Zmluva resp. Dodatok k zmluve **musí** v súlade so špecifikáciou v rozpočte obsahovať:

- ✓ **druh práce a jeho stručná charakteristika** (pracovná náplň je v súlade so schválenou úlohou v projekte)
- ✓ **miesto výkonu práce** (sedí s miestom, kde sa projekt realizuje?)
- ✓ **deň nástupu do práce resp. vykonanie práce od – do** (sedí s oprávneným obdobím realizácie projektu?)
- ✓ **mzdové podmienky resp. cena práce** (preukázateľne hospodárna, v súlade s rozpočtom a vyúčtovanou mzdou)

Najmä u koordinátora projektu / projektového manažéra musia byť upresnené v rámci zmluvy - v pracovnej náplni konkrétnejšie práce na projekte. Dodané práce musia vyplývať z predloženej účtovnej alebo podpornej dokumentácie.

Príklad **náplne práce koordinátora / projektového manažéra** (v súlade s podporeným projektom, pozíciou a rozpočtovou položkou v Darcovi):

- ✓ Organizovanie vzdelávacích aktivít a stretnutí na ZŠ v BB kraji, komunikácia so zástupcami škôl, partnermi projektu,
- ✓ Organizačné zabezpečenie a riadenie plánovaných aktivít projektu,
- ✓ Strategické plánovanie, logistická príprava, monitoring a implementácia aktivít, komunikácia s projektovými partnermi,
- ✓ Zabezpečenie administratívnych prác súvisiacich s realizáciou projektu

4. Príklady pracovných pozícií v rámci projektu

Pracovná pozícia v projekte	Oprávnený typ zmluvy	Požadované doklady k vyúčtovaniu
Koordinátor, projektový manažér, riaditeľ, psychológ <i>(opakovaná, pravidelná činnosť)</i>	Ide o "závislú prácu"¹?	Účt. doklady: Zmluva / Dohoda, vyplatná listina, bankové výpisy k úhrade čistej mzdy, bankové výpisy k úhrade odvodov do poisťovní a dane Mandátna zmluva, faktúra, doklad o úhrade faktúry, ak relevantné výkaz práce Hospodárnosť sa preukáže uvedením množstva odpracovanej práce a jednotkovej ceny práce v hodinách alebo osobodňoch: Pr. Fakturovaná cena za dodané služby: 20 € za hod. x 115 hodín = 2 300 € za obdobie od 1.3. do 30.5.2019
	Áno 1. Pracovná zmluva 2. Dohoda o pracovnej činnosti (max. 10 hod. týždenne priemerne)	
	Nie 1. Mandátna zmluva	
	Má živnosť?	
	Áno 1. Mandátna zmluva Nie 1. Pracovná zmluva 2. Dohoda o pracovnej činnosti (max. 10 hod. týždenne priemerne)	
Lektor Fotograf, kameraman, moderátor, umelec, autor knihy, článku, web developer, dizajnér <i>(autorská tvorivá-duševná činnosť)</i>	Možná len <u>Autorská a licenčná zmluva</u> Zmluva musí obsahovať aj licenciu (súhlas na použitie autorského diela), samostatne honorár za vytvorenie diela (aktívne príjmy) a samostatne za licenciu (pasívne príjmy).	Autorská zmluva s licenciou, faktúra, doklad o úhrade odmeny autora, doklad o úhrade odvodu do literárneho fondu + úhrade zrážkovej dane (ak nebola podpísaná dohoda o nezrážaní dane, výstup hrađený z grantu (ak relevantné)
Scenárista, režisér <i>(autorská tvorivá-duševná činnosť)</i>	<u>Autorská a licenčná zmluva</u> Zmluva musí obsahovať aj licenciu (súhlas na	Autorská zmluva s licenciou, faktúra, doklad o úhrade odmeny autora, doklad o úhrade

	použitie autorského diela), samostatne honorár za vytvorenie diela (aktívne príjmy) a samostatne za licenciu (pasívne príjmy).	odvodu do literárneho fondu + o úhrade zrážkovej dane (ak nebola podpísaná dohoda o nezrážaní dane
Konzultant, Odborný garant, facilitátor, mentor	<p><u>Ak autorská tvorivá činnosť a/alebo autorské výstupy = Autorská a licenčná zmluva</u> Ak nie je autorskou tvorivou činnosťou napr. Dohoda o pracovnej činnosti alebo Mandátna zmluva (má živnosť na predmet zmluvy) alebo Zmluva o poskytnutí služby</p> <p>Zmluva o poskytnutí služby s fyzickou osobou bez živnosti by mala obsahovať informáciu o daňovej povinnosti: "Dodávateľ prehlasuje, že odmenu zdaní podľa platných právnych predpisov (predovšetkým platné znenie zákona č. 595/2003 Z.z. o daniach z príjmov)."</p>	Zmluva, FA (ak relevantné), doklad o úhrade honorára, výstup hradený z grantu (ak relevantné)
Jazykový korektor, prekladateľ, maliar priestoru (neautorská činnosť)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Zmluva o dielo (podľa obč. s nepodnikateľom alebo obch. zákonníka s podnikateľom) alebo 2. Dohoda o vykonaní práce (max. 350 hod ročne u jedného zamestnávateľa) alebo Dohoda o brigádnickej práci študentov (priem. 20 hod. týždenne) <p>Zmluva o dielo s fyzickou osobou bez živnosti by mala obsahovať informáciu o daňovej povinnosti: "Dodávateľ prehlasuje, že odmenu zdaní podľa platných právnych predpisov (predovšetkým</p>	Zmluva / Dohoda, faktúra (ak relevantné), doklad o úhrade, výstup hradený z grantu (ak relevantné)

	<i>platné znenie zákona č. 595/2003 Z.z. o daniach z príjmov).</i> "	
--	--	--

Licencia (súhlas autora) na použitie diela je potrebné vždy v prípade dodania diela ako je napr. videozáznam, fotografie, kniha,...

Kedy stačí objednávka a kedy určite potrebujete uzatvoriť zmluvu?

Zmluva upresňuje práva a povinnosti oboch zmluvných strán.

Musí byť uzatvorená najmä v nasledovných prípadoch:

- ak z náplne práce vyplýva povinnosť uzatvoriť autorskú zmluvu (Zmluvu o dielo podľa Autorského zákona), pracovnú zmluvu alebo dohody podľa Zákonníka práce,
- ide o opakované práce počas dlhšieho obdobia v rámci projektu,
- honorár je rádovo v tisícoch EUR
- pri pozíciách koordinátor, projektový a finančný manažér výrazne doporučujeme

Pomôcka - základné otázky pri zazmluvňovaní a vykazovaní práce externých pracovníkov

Skontrolujte si, prosím, napr. v zmluve, faktúre, inej podpornej dokumentácii ako napr. výkaz práce (ak prikladáte) nasledovné:

1. Sú jednotlivé činnosti v súlade s mojim živnostenským oprávnením?
2. Je počet hodín primeraný popísanej aktivite (napr. si viem obhájiť, že článok s 5 riadkami pripravujeme 6 hodín)?
3. Korešponduje počet hodín/dní s preukázateľnými alebo overiteľnými výstupmi napr. prezenčné listiny, dátumy zverejnenia článkov na FCB a webe a iné výstupy...